

Beheerriichtlijn Schor of kwelder (N09.01)

Schorren en kwelders zijn laaggelegen zandige of slikkige gronden onder invloed van getijde. Ze bestaan uit pioniergemeenschappen, ruigten en graslanden van zoutminnende en zouttolerante vegetaties. De laagste delen worden dagelijks overstroomd door zeewater, de hoogste delen slechts af en toe.

Hoe houdt u dit type in stand?

- Zorg dat natuurlijke processen hun gang kunnen gaan, voor zover u dit binnen uw eigendom kunt beïnvloeden. De laagste delen moeten dagelijks overstroomd met zeewater, de hogere delen slechts af en toe.
- Laat begrazen met bijvoorbeeld runderen of paarden om ontwikkeling van oudere successiestadia in te perken.

Hoe kunt u de kwaliteit verhogen?

- Optimaliseer de hydrologische situatie: zet eventuele kunstmatige ontwatering stop om vorming van oeverwallen en kommen te bevorderen.
- Optimaliseer dynamische processen om de afwisselende aangroei en afslag van kwelders, en daarmee verjonging van successiestadia, te stimuleren.

Signalen van een goede/slechte kwaliteit

- Ruigtesoorten als zeekweek overheersen op de hoge kwelder, gewone zoutmelde overheerst op de lage kwelder. Dit geeft aan dat het natuurtype hoger is komen te liggen door sedimentatie waardoor de vegetatie veroudert. Door de afgenomen dynamiek kunnen hoge soorten laagblijvende soorten wegconcurreren.
- + Een stuifdijk of duinenrij breekt door waardoor geregeld overstromingen met zeewater plaatsvinden. Hierdoor keert de dynamiek terug in het gebied en kan er verjonging optreden.

+ Er is sprake van sterke afkalving waardoor het type op termijn kan worden bedreigd. Matige afkalving hoort bij de natuurlijke dynamiek, maar als het oppervlakte sterk afneemt moet u beschermende maatregelen nemen. Het is hierbij belangrijk dat u enkel van zachte materialen gebruik maakt (geen steen!) om verstarring en verlies aan dynamiek te voorkomen.

Waarmee maakt u kosten?

- Begrazing binnen rasters/sloten
- Verwijderen van ongewenste vegetatie/ruigte

Deze beheerrichtlijn is onderdeel van het Kwaliteitshandboek SNL-certificering van de Unie van Bosgroepen. Voor vragen over subsidiestelsel Natuur en Landschap (SNL) kunt u contact opnemen met de Unie van Bosgroepen. Voor specifiek advies over het beheer van uw terrein kunt u contact opnemen met de Bosgroep in uw regio. Zie ook de Algemene introductie op de Beheerrichtlijnen.

Niets van deze uitgave mag worden overgenomen zonder toestemming vooraf door de auteur.
Tekst en beeld: Bosgroepen, 2018 | www.bosgroepen.nl | 0318- 672628